

Večernik

Leto I. (VIII.), šte. 69

Maribor, torek, 26. julija 1927

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Ultimat vlade demokratskim ministrom

Pred neposredno odločitvijo, ali ostanejo demokrati še nadalje v vladi ali ne — Pomirjevalna akcija dr. Korošca

BEOGRAD, 26. julija. Odnosaji med obema vladnima strankama, ki so se zadnje dni nekoliko izboljšali, so postali zopet zelo napeti. Povod za to je dal Ljuba Davidović s svojim najnovejšim govorom v Skopju, kjer je vnovič, čeprav precej po ovinkih, napadal vladno in ji očital volilna nasilstva in zvrščal odgovornost za vse posledice, ki bi mogle nastati, na ministrskega predsednika Vukičevića.

Zunanji minister dr. Marinković je na vprašanje novinarjev izjavil, da so nameravali demokratski ministri predložiti svojo demisijo že po prvem Davidovičevem govoru, kar pa so opustili na izrecno željo ministrskega predsednika.

Sedaj pa se je položaj zopet tako postal, da bodo demokratski ministri, ako bi smatralo strankino vodstvo to za potrebno, takoj izstopili iz vlade, ker se popolnoma solidarizirajo z izvrševalnim odborom stranke.

Govor Ljube Davidoviča, še bolj pa izjava zunanjega ministra sta vzbudila seveda v političnih krogih veliko presenečenje, v vladnih vrstah pa naravnost poparjenost. Včeraj se je vršila daljša

konferenca radikalnih ministrov, na kateri je Vukičević pojasnil položaj in opozoril, da je vsled neprestanih pritožb Davidoviča razmerje med obema vladnima strankama že nevzdržno in da se mora stvar čimprej temeljito razčistiti.

Po daljši razpravi je bilo sklenjeno, pozvati demokratske ministre, da se ali odrečejo sodelovanju z Davidovičev skupino in popolnoma priključijo vladi, ali pa izvajajo primerne posledice.

Predvsem pa bi morali demokratski ministri javno izjaviti, da nosijo popolno odgovornost za postopanje vlade.

Ta ultimat bo izročen demokratskim ministrom danes popoldne. Okolica gosp. Davidoviča je zelo rezervirana. Demokrati naglašajo, da se je Vukičević vsekar prenačil, ker bi moral počakati na rezultat današnjega sestanka demokratskega izvrševalnega odbora.

Splošno pozornost vzbujajo prizadevanja dr. Korošca, da bi omilil spor med obema vladnima skupinama in dosegel sporazum. Ako pa le pride do krize, potem se računa, da stopi na mesto demokratov v vladu Slov. ljudska stranka.

Izročitev državnih železnic privatnim podjetjem

Ukinjenje direktij. Država delničar pri novem podjetju.

Prometno ministrstvo je pravkar izdalo že dolgo najavljeno načrt o komercializaciji državnih železnic v naši državi in ga odposlalo sedaj vsem železniškim direktijam v premočitve. Dne 15. oktobra se bo vršila v prometnem ministrstvu konferenca zastopnikov vseh gospodarskih organizacij, kateri bo prisostvovalo nad 100 delegatov iz vseh pokrajin države. Na konferenci se bo podrobno razpravljalo o novem zakonskem načrtu, ki pride potem pred narodno skupščino.

Glavne točke zakonskega načrta o komercializaciji državnih železnic so ukinjenje glavne železniške direktije in vseh ostalih direktij. Mesto teh pa bodo ustanovljeni odbori in pododbori. Državne železnice preidejo v privatne roke in bo država sodelovala pri novem podjetju le kot akcionar. Njena last pa ostane seveda ves dosedanj železniški material.

Nesreče in nezgode po svetu

Pretekli teden sta trčila v newyorškem predmestju Queens dva vlaka, pri čemer so bile štiri osebe ubite in 20 ranjenih. — V Kielu sta našla dva mornarja, ko sta lovila ribe, v vodi dvokolo in na njem mrtvega 17letnega dečka, ki se je pred tednom dni ponesrečil. — V Lorankwitzu pri Breslau-u so čistili neki vodnjak. V globini so bili zgoščeni strupeni plini, ki so omamili trojico delavcev, da so padli v vodo. Četrta tovariš, ki je hotel ponesrečence rešiti, je komaj odnesel zdravo glavo iz vodnjaka. Peti delavec pa, ki ni verjel, da so v globini nevarni plini in se je spustil v vodnjak, je prav tako plačal svojo predrznost z življenjem.

POVRATEK KRALJEVSKE DVOJICE NA BLEDO

BEOGRAD, 26. julija. Kraljevska dvojica je odpotovala iz Bukarešte in prispe najbrže že jutri zopet na Bled, kamor odide prihodnje dni tudi ministrski predsednik, da poroča kralju o političnem položaju.

Senzacionalen roparski umor v Bukarešti

BUKAREST, 26. julija. Med pogrebom kralja Ferdinanda je bil izvršen tu senzacionalen umor. Neznani zločinec je udril v palačo bogataša Dolara Colu in ga zadavil v njegovi knjižnici. Iz stanovanja so izginile številne dragocenosti in velik denarni znesek. Premoženje umorjenega se ceni na preko 300 milijonov lejev.

Vlak zavozil v kmečki voz

Pri postaji Mahično pri Karlovcu se je zgodila v nedeljo težka železniška nesreča. Ob 9. dopoldne se je pomikal proti progi kmečki voz, na katerem sta bili dve ženski z dvema otrokoma. Ravno v trenutku, ko je šel voz čez progo, je privozil vlak. Videč nevarnost, je hotel vlakovodja še v zadnjem hipu ustaviti vlak, a bilo je že prepozno. Ena izmed žensk je še pravočasno skočila z voza, nato pa je lokomotiva že zgrabila voz, na katerem je ostala druga ženska z dvema otrokoma. Oba otroka je pri sunku na čuden način vrglo v bližnji jarek in sta dobila le lažje poškodbe, mater pa je vlak popolnoma razmesaril. — Tudi konja sta bila ubita, voz pa zdrobljen. Nesrečna ženska je bila iz Krašča na potu v Karlovac, da obišče svojega bolnega moža. Kakor se zatrjuje, se je nesreča zgodila samo zato, ker tamkaž še vedno niso postavljene železniške zaščitnice.

Uboj na Teznu

Železničar zabodel tovariša radi brezpomembnega „aufbiksa“ — Brezuspešna operacija v bolnici — Morilec aretiran

Sinoči se je pripetil na cesti od gostilne »Lovski dom« proti Novi vasi na Teznu zločin, ki je zahteval človeško žrtev — 34 letnega premikača državne železnice Jakoba Fridau-a.

Ko so ob treh popoldne železničarji Josip Kirbiš, Alojz Munda, Gašpar Lešnik in Frane Sagadin opravili svoje delo na Teznu, so stopili v gostilno Vinka Plohila in ostali pri vinu. Poleg njih je bila tudi Mundova ljubica. Nedolgo za tem se jim je pridružil še železničar, premikač Jakob Fridau, ki se je pričel ugodno šaliti z dekletom.

V pogovorih in dobrem razpoloženju je potekal popoldan. Ko pa se Fridau le ni nehal šaliti z Mundovo ljubico, sta se pričela Kirbiš in Munda zgrazati in prepirček je bil tu. Ostal pa je brez zlih posledic. Vsi so se pomirili. Kirbiš in Lešnik sta se poslovila in odšla proti domu.

Kmalu za njim so zapustili gostilno tudi ostali. Fridau, ki je imel kolo, je dohitel Kirbiša in Lešnika okoli 20.30 na cesti med vojaškim vežbališčem in Novo vasjo. Kirbiš je pričel Fridaua izzivati z

»aufbiksanjem«, nakar je ta skočil s kolesa in ga parkrat udaril. Nastal je pretep, tekem ktere ga je zgrabil Kirbiš za svoj žepni nož in zamahnil z njim po vratu nasprotnika. Čeprav je Fridau krvavel, ni smatral nikdo iz družbe njegove rane za nevarne in so vsi nadaljevali pot vsak proti svojemu domu.

Ko pa je prispel Fridau domov, je komaj še govoril. V kratkih besedah je opisal dogodek na cesti, nakar je padel v nezavest. Rešilni voz ga je prepeljal v bolnico v Maribor, kjer so ugotovili, da ima Fridau prerezane odvodne žile na vratu. V bolnici so ranjenca operirali v nadi, da mu rešijo življenje. Vsa skrb zdravnikov je bila žal zaman. Fridau je radi prevelike izgube krvi izdihnil okrog enajstih ponoči.

Davi so studenški orožniki, ki vodijo poizvedbe in preiskavo, aretirali Josipa Kirbiša, ko je bil na delu na koroškem kolodvoru. Kirbiš priznava dejanje, izjavlja pa, da zdaleka ni imel namena usmrtiti tovariša. Prepeljali so ga v zapore mariborskega okrožnega sodišča.

Strašni zločini od večera do poldneva na Dunaju

Trije umori — Dvoje smrtnonevarnih poškodb — Rop — Posilstvo

Med Malajci je posebna vrsta blaznosti, znana pod nazivom amok-tek, blaznežu pa pravijo amak-tekoč. Človek naenkrat zdivia, spusti se v divji tek ter pokolje in pobije vse, kar doseže.

Tak amok-tekač, zločinec in blaznež je komaj 18letni Ivan Sourada, kaznjenev v zaporih okrajnega sodišča Raabs ob Thayu. V soboto zvečer ga je paznik Karl Herman vzel v svojo pisarno, da jo pomete. Paznik je nekaj pisal pri svoji mizi in se ni dosti brigal za kaznjence. Ta je pa nenadoma izdril iz stene železni obešalnik ter z vso silo z njim udaril paznika po glavi. Paznik se je težko ranjen zrušil na tla, zločinec je pa z mize pobral nekaj denarja, zaklenil pisarno za seboj ter stekel preko hodnika v paznikovo stanovanje. Tu je v par trenutkih izvršil — tri strašne umore. Paznikova žena mu je najbrž iz kleti stopila naproti — ubil jo je s sekuro, ki mu je slučajno padla v roko, — v sobi je pa umoril 4letnega sinčka in osem mesečno hčerko. Po strašni moriji je sodnijsko poslopje zaklenil za seboj in zbežal.

V nedeljo je iz okolice privedel orožnik nekega potepuha v zapor in se je zelo čudil, da je našel vse zaprto, ko je bila ura vendar že osem. Nekaj časa je tika in razbijal, potem je pa šel po priče in ključavničarja, ki so hitro razkrijali vse grozote prošle noči. Kdo je storilec, je bilo takoj jasno, domnevalo se je pa, da je povod vsega tega svota 10.000 šilingov, ki jo je paznik prejel v soboto popoldne. Za zločincem so razposlali na vse strani brzojavke in že zvečer so od postaje Grossau ob češkoslovaški meji dobili obvestilo, da je tam pridržan tak in tak človek. Takoj je bilo jasno, da je zasledovani zločinec ujet. Blizu postaje Grossau je Sourada še posilil neko 12letno deklico ter z nožem težko ranil 19letno Ano Gerš, ki se mu je upirala in klicala na pomoč, ko jo je začel nadlegovati na cesti.

Ko ga povprašujejo o vseh teh strašnih, odgovarja mladi zločinec: »Storil sem in sam ne vem zakaj!« — 10.000 šilingov ranjenemu pazniku ni vzel, ampak samo nekaj preko 100 šilingov in to ne iz pisarne temveč iz paznikovega stanovanja.

Sourada je bil v Raabsu zaprt radi vloma in poskusa umora. Bil je pa tudi že poprej kaznovan. Velja za abnormalnega, ker se je v rani mladosti težko poškodoval na glavi.

Knez-primas Csernoch umrl

V Budimpešti je umrl včeraj zjutraj madžarski knez-primas in kardinal Ivan Csernoch. Zadel ga je srčna kap. Umrli cerkveni dostojanstvenik je bil rojen 1. 1852 kot sin revnih kočarskih starišev v Szakolci na Slovaškem. L. 1908 je postal škof, 1. 1912 madžarski knez-primas, 1. 1914 pa kardinal. Leta 1901 je bil izvoljen za poslanca madžarske ljudske stranke, a ni dolgo aktivno politično deloval. Njegova največja politična misija je bila ta, da je novembra 1918 z drugimi madžarskimi magnati v Eckartsau-u prisilil kralja Karla, da se odpove madžarske krone, katero mu je poprej sam položil na glavo. Pokojnik je bil neizprosno sovražnik Slovanov in je s svojo cerkveno politiko deloval posebno na to, da bi pomadžaril Slovake, kar pa se mu ni posrečilo.

Smrtni skok z višine 35 m.

Na novi zgradbi ministrstva za šume in rudnike v Beogradu je bil med drugim zaposlen tudi 20letni Konrad Cizler iz Banatskih Karlovcev, ki je postal včeraj žrtev tragične nesreče. Padel je namreč s 35 metrov visokega stavbenega odra na tla in obležal na mestu mrtve. Ponesrečeni mladenič je bil zelo marljiv in pošten ter se je mislil v kratkem poročiti.

Pri mariborskih skavtih ob Bohinjskem jezeru

Bistro Oko in njegovi yarovanci — Nazaj k naravi

Sorodnike mariborskih skavtov bo najbrž zanimalo, kje so in kaj delajo njihovi mladi v Bohinju. Morebiti jim storim kako uslugo, če v »Večerniku« napišem nekaj vrstic, kje so in kako sem jih našel, ko sem jih pred par dnevi obiskal v njihovem taborišču.

»Za sv. Duhom so,« mi pravi nekdo, »le pojdite, jih boste že našli.« In res sem jih našel. Na nekdanjem vojaškem taborišču, danes stoji tam le ena baraka, ki jim služi za kuhinjo, so se udomačili mariborski skavti. Je to precej obširen prostor, okoli kterega so si postavili 15 manjših in večjih šotorov, ki jih branijo pred vremenskimi nepravilnostmi. Nekteri od teh imajo zunaj društvene znake kakor Oko, krokarjevo ali sokolovo glavo itd. Največji šotor se imenuje Tee-Pee (To - Pi) in je namenjen za skupno posvetovalnico in stanovanje eventualnim gostom. Postavljen je po in dijaškem načinu, baš kakor smo to svoj čas čitali pri Lederstrumpfu in v povestih Karla Maya. Sredi tabora je ukopan visok drog, na katerem plapolala dolga državna zastava okrašena s skavtskim znakom, tik njega pa so si v obliki kroga znosili kup kamenja, ki naj jim nadomestuje stole; na tem kamenju sedijo veliki in majhni skavti, če se razpravljajo kako koristno ali potrebno vprašanje iz človeškega življenja. Baš v trenutku, ko sem prestopil prag njihovega tabora, jim je razlagal Mungo (gospodar) »Pomen ognja za človeško družbo in posebej še o njega pomenu za skavte.« Vsi so poslušali pazno, še zmenili se niso mnogo zame, ko sem se prikazal sredi njih in čakal, da me kdo sprejme in vpraša »čemu in zakaj«. Načelnik, starešina ali Bistro Oko, kakor se naziva v organizaciji, vodi vso naselbino, pomagajo mu pa Enčan-Ko (taborovodja) Puma (tajnik) in društven blagajnik ali Mungo.

Bistro Oko sem naprosil za nektera pojasnila, n. pr.: koliko jih je in odkod so rekrutirani. Nad 50, natanko 54 jih je stalno v taborišču. Razun treh Ljubljancev, med kterimi je tudi Bistro Oko, so vsi taborniki iz Maribora. Taborenja se udeležujejo tudi 9 deklet in ena garde. Prišli so 7. julija in ostanejo, če jim dopustijo razmere, do 6. avgusta. Kuhajo si sami. Trije veliki, zelo skrbno osnaženi kotli so baš v tem trenutku viseli nad ognjem, da jim skuhamo priprosto kosilo. En skavt kuha pet dni. Jejo pa čokolado, mleko, kavo, češpljev riž, meneštro, polento in druge take reči, ki se brez velikih komedij povsod dajo napraviti. Šotore imajo dobre. Tla so pogrnjena s slamo, ob straneh pa so zavarovali s deskami. V enem kampira 3-5 skavtov.

Najbolj me je zanimalo, kako prebijejo čas, da jim življenje ne postane dolgočasno, saj živijo vendar čisto zase, brez stika s svetom, tako da niti enega ne srečaš na bohinijskih šetališjih. — Bistro Oko mi zelo prijazno razloži namen tega življenja, ki ga oriše v enem samem stavku približno takole: Namen taborenja je najintenzivnejša vzgoja v smislu smernic skavtizma, ki hoče mladino v prosti naravi utrditi in telesno kakor duševno usposobiti za življenje ter ustvariti iz nje dobre državljanke in plemenite člane človeške družbe. Da pa se more ta cilj doseči, je prva potreba, da se mladina navadi na red in tega imajo. Skavti imajo ves dan od 6. zjutraj do 22. zvečer natanko razdeljen, celo trapistovski molk je vsak dan od 13. do 14. ure na dnevnem redu. Kopati se smejo samo ob gotovi uri in to le pod strogim nadzorstvom in z rešilnim čolnom v bližini. Vsak dan imajo tudi skupno zborovanje in kakor sem že prej omenil, vsak dan kako praktično predavanje.

Mlad, krasno rasel skavt, sin visokega mariborskega uradnika, njegova šarža je Enčan-Ko, mi z veliko vnemo razlaga načini taborskega življenja. Pelje me k šotorom, razlaga znake na njih in smehlja se pokaže na slamo, kot edino opremo za goste v Tee-Pee-šotoru. Tudi poštni nabiralnik imajo. Na moje vpra-

šanje, zakaj ima isti 2 predala, se Enčan-ko vljudno nasmehne in pravi:

»To je tako. Če se kdo noče pokoriti in na kakorkoli način krši disciplino, ga zaenkrat Bistro Oko pokliče v šotor k sebi in ga opomni. Drugič pa dobi listek, na katerem je napisano njegovo ime in na katerem se podpisuje Bistro Oko in »zločinec«. Ta listek za zanes v drugi predal poštnega nabiralnika. Če je v taboru kako slabo manj prijetno delo, ki se mu vsak rad odtegne, gre Bistro Oko k nabiralniku, drugi del, pomeša v roko njegovo vsebino in en listek na slepo srečo potegne iz predala. Kdor je napisan, mora za kazen opravljati delo. To sredstvo je tekom let skrbno preiskušeno in učinkuje baje zelo dobro.«

Najljubši čas je od 20.—21.30 v taboru t. j. čas taborne zabave. Če se postavim v tem času na most pri Sv. Janezu, lahko slišim veselo pitje brezskrbne mladine, ki se zabava v svojem taborišču, sama zase, nikomu v napoti, udana trenutni sreči, zdrava, mlada, polna najčistejših idealov. Preljubo veselje, o kje si doma?

Starši, ki so pustili svoje mlade v taborenje so lahko brez skrbi za svojimi sinovi in tudi za hčerkami. A. Arnuš.

Vlom v stanovanje dr. Marina

Danes dopoldne je prišla pred stanovanje mariborskega zdravnika dr. Marina v Razlagovi ulici št. 15 neka beračica prosjačica. Ker je našla vrata v dr. Marinovo stanovanje odprta, je o tem takoj obvestila hišnika, ki je ugotovil, da je bil danes okoli 10.30 dop. izvršen drzen vlom. Tatovi so prišli v stanovanje skozi čakalnico, od tam pa v ordinacijsko sobo in ostale prostore, kjer so očividno vse natančno prebrskali in preiskali. Kaj so iskali in kaj odnesli, še ni mogoče ugotoviti. Zdravnik dr. Marin je odpotoval namreč že v sredo z vso svojo družino v Francijo njegova kuharica pa je odpotovala danes dopoldne iz Maribora, tako da je ostalo stanovanje prazno.

Vlomilec je bil nedvomno zelo prebrisan in izvežban. Da izbriše vsako sled za seboj, je odtisne svojih prstov, ki so se poznali na obloženih vratih ordinacijske sobe, izbrisal s tem, da je potegnil še enkrat čez nje s prstom.

Opoldne je prišla v vlomljeno stanovanje policijska komisija, ki pa istotako ravno radi poprej navedenih okolnosti ni mogla ugotoviti, kaj so tatovi odnesli s seboj.

Vsako postane podpornik tujsko-prometne zveze ter tudi sebi prihrani čas in neprijetnosti, ako se poslužuje »Putnikove« biljetarne v Mariboru, Aleksandrova cesta 35. Tujsko-prometna zveza ima od prodanih železniških kart svoje dohodke, katere uporablja v propagandne namene in s katerimi vzdržuje svojo pisarno, potniku pa se nudi udobnost, da brez povišane cene in brez dolgotrajnega čakanja že v naprej nabavi svojo vozno karto. —

Gasilci, pozor!

Rok za pristop nad 50 let starih gasilcev v »Samopomoč« JGZ je izjemoma podaljšan do dne 15. septembra. Vsakega prijavljeneu potrdi odsej zdravstveno stanje v nabiralni polji zdravnik s podpisom. Pristopnina od 1. julija dalje je Din 20. Posmrtninskih prispevkov je doslej Din 15. Podrobna navodila čitajte v prihodnji št. 4. »Gasilca« Ne zamudite roka! JGZ odsek »Samopomoč« —

MRLIČI V DONAVI

Iz Donave potegnajo čisto človeška trupla in njih posamezne dele. Te dni so zopet potegnili iz vode žensko truplo brez noge, večeraj so pa v donavskem kanalu v dunajskem predmestju našli nogo. Domneva se, da so v truplu in nogi našli ostanke že dolgo pogrešane šivilje Roze Zoubal. Začetkom se je mislilo na zločinke kakor je bil mesar Wimpasinger, ki je umorjeno ženo razkosal in dele trupla pometal v Donavo, sedaj je pa jasno, da parniki kosajo trupla raznih ponesrečencev in samomoril-

Mariborski in dnevi drobiž

Izid plebiscita v Krčevini

Od 553 volilcev v občini se je v nedeljo udeležilo plebiscita glede priključitve občine Mariboru samo 155 volilcev. Od teh je 143 glasovalo proti, 12 pa za priključitev. Ker je bilo razglašeno, da vsi oni, ki izostanejo od plebiscita, glasujejo z »da«, je končni rezultat tak, da je 410 volilcev za priključitev, 143 pa proti.

Maribor se torej sedaj lahko raztegne čez celo Krčevino.

Prepričani smo, da bo mariborski občinski svet, ko sprejme Krčevino s privolitvijo 410 občanov proti 143 v svoje območje, posvetil temu novemu mestnemu delu posebno skrb. Predvsem bo treba izvesti kanalizacijo, popraviti ceste in pota, zlasti v okolici Treh ribnikov, razširiti električno omrežje, urediti šolsko vprašanje itd. Potem bodo gotovo kmalu utihnili vsi dosedanja nezadovoljstva, ker bodo uvideli, da so le v zmožni nasprotovali priključitvi.

Živila Krčevina kot najlepši del Maribora! Čaka te lepa bodočnost!

Strankam, ki odhajajo na počitnice.

Za časa počitnic odidejo cele družine iz mesta na deželo in pustijo stanovanja zaklenjena za daljšo dobo brez posebne nadzorstva, kar izrabljajo spretni tatovi, ki se znajo kljub raznim ključavnicam iz tatinskih namenov vtihotapiti v zapuščeno stanovanje. V zapuščenem stanovanju mirno zberejo kar je najboljšega in odidejo. Da se po možnosti prepreči take tavrine, je odredil policijski komisariat posebne patrulje, ki bodo imele nalog, da nadzorujejo taka stanovanja. Zato naj vsakdo pred odhodom za daljši čas, javi odhod v uradnih urah pri kriminalnem oddelku I. policijskega komisarijata Slomškov trg 1 II. soba 16, kjer dobi še nadaljnja navodila. —

»Studenti pri Mariboru«

Je naslov 54 strani obsegajoči knjižici, katero je izdal krajevni šolski odbor v Studencih ob priliki proslave 50letnice ondotne šole. Knjižica se prijetno razlikuje od običajnih letnih šolskih poročil in pregledov, kakor so se navadno izdajala pri nas ob podobnih prilikah. Avtor namreč ne podaja suhoparnega razvoja šole, ki se je razvila tekom 50 let iz prvotne dvorazrednice v šestrazredno deško, šestrazredno dekliško osnovno šolo ter v dvorazredni otroški vrtec, ampak slika v glavnih obrisih zgodovinski razvoj tega važnega delavsko industrijskega kraja od početka pa do današnjih dni. Zato delce ni le poučnega, ampak tudi vzgojnega pomena zlasti za Studence; saj tvorijo večino prebivalstva priseljenci iz najrazličnejših krajev. S pridom jo pa bo čital vsak, kdor se zanima za dogodke in razvoj okolice našega obmejnega Maribora. Knjižica se naroča pri krajevnem šolskem odboru v Studencih pri Mariboru. —

Brezobzirnost avtomobilistov.

Vključ odredbi policijskega komisarijata, s katero se prepoveduje po mestu vožnja avtomobilov in motociklov s polnim plinom, ki povzroča neznosno razgrajanje, so pritožbe proti nekaterim vozačem vedno česče. Pasantje imajo večkrat priliko opazovati motocikliste, ki dirjajo in razbijajo po mariborskih ulicah sem in tja, kakor bi bile ulice samo za nje. V mnogih mestih so to samovoljno avtomobilistov in motociklistov znatno omejili. V Zagrebu je zabranjeno spuščati med vožnjo dim in smrdljiv plin, razen če po daljšem postanku ravno pričenja voziti. S polnim plinom je sploh zabranjeno voziti. Po mestu je dovoljena maksimalna hitrost 20 km na uro. Po blatnih cestah morajo voziti počasi, da ne oškrope in onesnažijo pasantov, ki se nimajo kam umakniti pred brezobzirnim šoferjem. Po deseti uri zvečer je sploh prepovedano voziti z motorjem po mestu. Vsak prestopsek se v Zagrebu eksemplarizno kaznuje. — Policijski komisariat mariborski javlja, da bo prisiljen izdati podobne oziroma še strožje naredbe proti avtomobilistom in motociklistom, če ne bodo prenehale pritožbe s strani občinstva. —

Posvetovalnica za izbiro poklicov

Pod okriljem mestne občine mariborske se je osnovala posvetovalnica za izbiro poklicev, ki bo imela namen, skrbeti za to, da se naš naraščaj dodeli poklicem, ki najbolj odgovarjajo njegovim duševnim in telesnim sposobnostim, oziroma zdravju, upoštevajoč pri tem razmere na delovnem trgu, da se s tem izogne prenatrpanosti na delovnih močeh in s tem brezposelnosti in površni strokovni izobrazbi v gotovih poklicih. Ta naprava ne bo v korist samo naši mladini, oziroma staršem, marveč tudi naši industriji in obrti, ki dobi na ta način izbrane in za dotično stroko bolj sposobne moči. Starši naj se zana-prej obračajo tozadevno na mestni magistrat mariborski (socialno-politični oddelek, Rotovski trg 9), ki bo odredil zdravniški pregled otrok, zaslišal šolo in ostale v poštev prihajajoče strokovnjake, ter jih nato sporazumno z borzo dela napotil v one poklice, ki obetajo zanje najboljše izglede v bodočnosti. —

Zaplomba 40.000 reklamnih bankovcev.

Danes je zaplenila mariborska policija čirka 40.000 reklamnih bankovcev, katere je izdala tiskarna I. Pregrad, veletrgovina v Trgovskem domu v Mariboru, v svrhu velikopotezne reklame. Reklamne bankovce je tiskala znana tiskarna Ažbe.

Tatovi koles na delu.

Že večeraj smo poročali o številnih tatvinah koles tekom zadnjih dni. Danes ima policija ponovno dvoje prijav o uspešnem poslu uzmovičev, ki izrabljajo neprevidnost kolesarjev, kadar puščajo ti svoja kolesa na ulicah. Poslovodji Čopiču, stanujočemu v Vrbanovi ulici, je izginilo večeraj popoldne ob treh izpred poslopja glavne pošte tisoč Din vredno kolo marke »Pezo«. Delavec Fr. Kokol, stanujoč v Račah pri Mariboru pa je od večeraj ob 11. dopoldne ob svoje 800 Din vredno kolo, ki ga je pustil pred vrati na Aleksandrovi cesti 14. Obe kolesi sta črno pleskali. —

Policijski drobiž.

Sinoči okrog pol enajstih je bil Nacek D. tako dobre volje, da je na vse mile viže nategoval po mariborskih ulicah svojo harmoniko in poleg tega še prav pridno vriskal, kakor bi bil v kaki gmajni. V Smetanovi ulici je prišel, nič hudega sluteč, v roke stražniku, ki ga je zapisal v bridko beležnico. — Ponedeljkovo jutro je običajno tudi v Vrbanovi ulici mirno. Večeraj pa sta napravili izjemo dve vročerkvni ženski, ki sta napravili ob devetih zjutraj na cesti velik vrišč in trušč. Helena je srečala Rozalko in jo nahrulila: »Kaj imate z mojim devetletnim sinom, da ga žalite z izrazom ravbar!« Rozalki so bile te besede že preveč in je zamahnila parkrat s torbo po Helenini glavi, vrgla nasprotnico na tla in jo bila z rokami po glavi. Ločil je tudi ženski stražnik, ki je prispel na bojišče baš v trenutku, ko sta se neusmiljeno vlekli druga drugo za lase. — Okoli štirih popoldne se je peljal večeraj s kolesom po Aleksandrovi cesti kleparški mojster Franc Horvat ter pred hišo št. 41. nenadoma padel s kolesa. Vzrok nezgode ni znan. Rešilni avto je odpeljal Horvata na dom. —

Druhal v parku.

Mnogi se pritožujejo, kako v večerih urah na mnogih mestih parka tabornje prava druhal, ki vse mimoidoče razburja z raznimi surovimi in bedastimi pripombami in klici, akor pariški apaši osvetlijo mirnega sprehajalca, zlasti pa ženske z žepno svetilko in še najmanj je to, da se neumno krohotajo ali pa živijo, da se neumno govorice in znajo za njim. Iz nemške govornice in značilne izgovarjave se da sklepati, kdo prednjači med surovimi postopaci. Trgovci in mojstri bi dobro storili, če bi vplivali na svoje vajence in mlade pomočnike, naj boljše in dostojnejše izrabi svoj prosti čas, mnogi mirni pasant bi pa ob raznih, vedno česčih surovostih radi videli kakega stražnika v bližini. —

Velika kavarna.

Danes, torek, kabaretni večer in elitni koncert. V sredo, večer slovenskih komponistov. —

Kaj je poljub?

480 poljubov — 1 dan življenja — Požrivovalne žene

Amerikanski fiziologi se ukvarjajo z vprašanjem, kako bi se dalo podaljšati življenje. Ko so ugotovili, kako je treba jesti, spati, kako se oblačiti in ko so tako po vrsti preračunali vse vsakodnevne potrebe in dogodke, so se ustavili tudi pri poljubu. Poljub jih je naenkrat začel silno zanimati. Študirali so in študirali ter končno zaključili, da poljub krajša življenje. Stari učeniki moške so šli v svoji temeljitosti še dalje ter začeli tudi razmotrivati, kako in v koliko je poljub škodljiv. Plod tega raziskovanja je bila ugotovitev, da vsak poljub za 3 minute prikraja človeško življenje. 480 poljubov vzame človeškemu življenju en dan, 14.400 poljubov pa en mesec. Učenci so dejali, da en sam prav kratek poljub zahteva toliko delavnosti in napora srca, kolikor bi bilo brez njega potrošeno v dobrih treh minutah. Tega še pa niso povedali, ali je kaj razlike med poljubljanjem otrok in starih in med poljubljanjem zaljubljenec. Tudi to še ni ugotovljeno, kako delujejo poljubi pri raznopolnih ljudeh.

Ko Amerikanci tako ljubijo življenje in ko so učenjaki ugotovili kvarnost poljuba, si lahko predstavljamo, koliko požrivovalnosti ima naslednja tudi ameriška zgodba.

Dame mesta Passaic so se z vso silo zavzele za enega od kandidatov za vodstvo javne varnosti. Razna agitacijska sredstva so že poskusile vnete dame, ko so nazadnje zaključile, da bo treba kandidatu priboriti mesto s poljubi. Poljub je res močno sredstvo, marsikateri ženi je že pomagal do velike kariere. Agitacija ameriških dam pa gotovo nima primera. Ko so se mestni očetje zbrali na posvetovanje, da si izberejo enega od mnogih kandidatov, je stopila pred nje deputacija žensk in začelo se je poljubljanje na veliko, dokler se mestni očetje niso udali in izbrali zaželjenega kandidata. Kako si je novoustoličeni šef javne varnosti slavnega mesta Passaic krajšal svoje življenje s poljubljanjem požrivovalnih dam, pa ni znano.

Emigranti v Avstriji

Povodom zadnjih dunajskih izgrediv so začeli pisati nekateri listi, da bodo iz Avstrije izgnani raznoteri emigranti, ki so se tam naselili. Sedaj se pa zatrjuje od merodajnih strani, da o tem ni govora. V Avstriji obstoja pravica asila, katere se lahko poslužujejo vsi politični begunci in katero se jim tudi ne odvzame, dokler se ne vmešavajo v avstrijske notranje politične razmere in dokler česa ne zagrešijo, kar bi jih spravilo v konflikt s kazenskimi zakoni. — Spremembo vsega tega bi lahko izposloval edinole parlament in ker pred avstrijskim parlamentom o tem ni bilo govora, je jasno, da ostane pravica asila kakor je bila doslej. Izgnani bodo seveda vsi oni tučji, ki so se na katerikoli način vmešavali v zadnje dunajske dogodke.

Državljanstvo junakov schattendorfskega procesa

Junaki znamenitega schattendorfskega procesa, ki je bil neposreden povod zadnjih dunajskih izgrediv, gostilničar ska sinova Josip in Jeronim Scharmann in njun svak Janez Pinter so se izkazali sedaj kot madžarski državljani. Vsi trije so namreč takoj po priključitvi Gradiščanskega (Burgenland) prosili za madžarsko državljanstvo, kar pa teh junakov seveda ni oviralo pri prav aktivnem delovanju v velenemški in monarhistični organizaciji. Tudi organizaciji so bili dobrodošli taki člani in junaki. Sedaj je pa politična oblast v Oedenburgu rešila prošnje in vsi trije schattendorfski morilci so postali madžarski državljani. Nekateri dunajski listi pravijo: »Kdor Tscharmannov Madžarom ne privoščil, ta ne zasluži, da je ta trojica zapustila Avstrijo.«

Srečna rešitev

Hvala Bogu, da si tukaj! Malo si sicer bled, pa ni čuda, če človek toliko pretrpi. Mi tu na letovišču smo bili vsi iz sebe, ko smo čuli, kaj se godi vse na Dunaju. To je moralo biti res strašno. — Brez telefona, brez avtomobila in celo brez elektrike — strašno, strašno! Daj, povej vendar, kako je bilo! — Veš, ravno pri obedu smo zvedeli, da gori justična palača. Resnično ti povem, da nisem mogla jesti. A ona dama tam, ki se toliko smeje, ona je padla v omedlevico. Njen mož namreč — pa ne ta, ki se sedaj z njo zabava — temveč oni le stari tam v kotu, je advokat in žena je že mislila, da je zgorel. Ko smo se malo opomogli, smo se pa hitro začeli proviantirati. — Sledi dolgo naštevaje, kaj je vse kupila iz strahu vzbujena skrbna gospodinja, potem se še naštevata in ono, peto, deveto in stotero z nešteto vprašanji: kje si bil in kako je bilo. — Nazadnje pa mož le pride do besede in odgovori: »No, pa kje naj bom? V kavarni kakor navadno.« — To je primer dunajskega humora, ki črpa polno snovi iz dogodkov krvavega petka in sobota.

Dve uri milijonar

Neki francoski list je razpisal nagrado 10.000 frankov pod pogojem, da oni, ki to nagrado dobi, ves ta denar potroši v dveh urah. Hotelo se je dognati, kako bi se obnašal kak preprost človek, ki bi nepričakovano imel za par ur toliko denarja na razpolago kot kak milijonar. Pogoj je bil tudi, da se z dobljenim denarjem ne sme ničesar kupiti, kar bi imelo trajno vrednost n. pr. obleka, zlatina itd. Nagrado je potegnil neki mali privatni uradnik. Mož je v 2 urah denar na videz ves razmetaval, bil je pa toliko previden, da je nekaj spravil tudi na stran. Pozneje se je namreč izkazalo, da je neke svoje sorodnike nastavljal na okrog po cestah kot berače ter jih s tiščaki obdaroval. Dobljeno nagrado je moral razsipati pod kontrolo. Berači in bogati darovi se tej kontroli prvotno niso zdeli sumljivi. Posebno radi tega ne, ker je z večjimi zneski osrečeval tudi nekatere prave berače.

Mati z 69 otroci

V bližini Moskve je živel l. 1872 neki seljak. Star je bil 75 let, imel pa je 83 otrok. Štirje so mu umrli, vsi ostali pa so bili zdravi. Najbolj zanimivo je to, da je 69 od teh otrok rodila ena žena. To je nedvomno rekord, ki ga je postavila ruska seljakinja. Rodila je 16krat dvojčke, 7krat trojčke in 4 četvorčke. Niti enkrat ni rodila samo enega otroka. Ko je seljaku umrla prva žena, se je oženil v drugič in je imel v drugem zakonu 14 otrok. Pa še en slučaj materinstva, čeprav ne tako »produktiven«, je zgodovinski zajamčen. L. 1853 so predstavili tedanjemu ruskemu caru nekega seljaka, ki se je na poseben način brigal za naraščaj carske vojske. Bil je dvakrat oženjen in je imel 72 otrok. Prva žena mu je rodila 21krat in sicer 57 otrok, dočim je druga žena rodila »samo« 15krat. Anglež Afkinson je pripovedoval o nekem slučaju, da je rodila neka seljakinja 39 otrok. Niti eden od teh ni umrl pred 21. letom starosti, žena pa je živeła 64 let. Zanesljivi so tudi podatki o neki Italijanki, ki je rodila preteklo stoletje v Noceru 52 živih otrok (15krat trojčke) in je umrla, stara komaj 47 let.

Novi svetniki.

Leta 1929 bo proglašeni v Rimu več svetnikov, med njimi tudi pisec knjige »Utopia«, Anglež Thomas Morus.

Izredna hvaležnost.

Dva odvetnika sta bila na samotni cesti blizu Komarna napadena po treh razbojnikih, ki so hoteli predstavnika pravice malo olajšati. Naenkrat se eden razbojnikov zdrzne, stopi pred odvetnika, v katerem je spoznal nekdanjega svojega zagovornika pred poroto, in mu zašepeče, naj se ničesar ne boji, češ nism vedel, da ste to vi. Pozval je nato svoja roparska tovariša, naj se ne dotaknejo odvetnikov. Z vjudo oprostijo so se poslovili kačaki.

Sodrga velemesta

K sliki vsakega velemesta spada ravno tako kakor razkošje in špekulacija tudi sodrga, druhal ali kakorkoli se že hoče imenovati one ljudi, ki so hoteli ali nehoti zapustiti socialno bojišče ter se postavili — ali bolje rečeno — poskrili izven vseh običajnih stanov, poslov in norm. Slavni pesnik Heine je te ljudi nazval »podgane« in je s tem imenom dobro označil način pojavljanja teh tajinstvenih velemestnih prebivalcev.

Vsako veliko mesto ima svojo sodrgo. Povprečni meščan ima za sodrgo prebivalce celih ulic in trgov, kar je pa prav netočno. Velemestne »podgane« niso vezane na kraj, ampak so res — kakor prave podgane — po celem mestu in predmestju. Ob rednih prilikah jih ne vidiš, pojavljajo se ob izrednih dogodkih in še tedaj je prav vidno in občutno njih delo, dočim so povzročitelji navadno do kraja le malo opaženi.

Kakor gizdalini vseh velemest, tako so si tudi vagabundi ali »podgane« prav slieni po opravi, obnašanju in celo po črtah obraza.

Velemestni potepuh in klatež pa ne živi samo na robu in v kotu normalnega življenja, ampak tudi na robu vsega tega, kar se vsesplošno smatra za dobro in zlo. Ta rob in kot ima zanj privlačilne sile in vezi kakor nekaj polip. V apaški kot velemest se povrnejo vedno in vedno tudi oni njegovi pripadniki, ki so že zavzemali dobra mesta med takozvanimi gentlemeni.

Kakor ima obsežna Rusija svoje skitalice in bosjake, tako imajo velemesta svoje tipične in v modernem svetu neko posebno celoto predstavljajoče potepuhe. Mož velemestne teme in nižine se s strahovitimi deli pojavlja vedno, kadar patentirano pošten in redni svet razpravlja kako prav pereče vprašanje. On se udeležuje od meščanske revolucije l. 1789 do socialne ruske revolucije in do danes kot skrajno divja sila, ki ne pozna nobenih besed, nobenih razlag in nobenih tem potom danih pridržkov in razlogov, ampak samo rušilno delo. Divjanje, rušenje, požiganje, klanje — do opojnosti, — to je polet podzemnega velemestja.

Velemestno podzemlje mirno in tiho posluša vse kletve in vse razprave nadzemlja ter se vmeša po svoje le tedaj, ko je množica nadzemlja v hipnem razpoloženju zavrgla vse svoje forme in norme.

Velemestni klatež je kot Ahasver današnje dobe tudi njen odsev, njen obtožitelj. Božji glas: Kaj ste storili iz človeka? — namreč sto in stoletja zastoni odmeva po svetu.

Med nebom in zemljo

Med Dunajem in Solnogradom je redni zračni promet in ko se v Solnogradu letala dvignejo, je vedno več ali manj gledalcev. Ko so se zadnjič že razhajali, so pa k sreči še zagledali, kako visi od že precej visoko vspelega letala neka človeška prikazen. Nadzornik letališča je takoj začel z raketi opozarjati pilota, naj spusti aparat zopet na zemljo. Ta je k sreči znake hitro opazil ter se spustil na zemljo, kjer so v čudnem pasažirju spoznali člana solnograškega gledališča. Mož je imel toliko silno zanimanje za zrakoplovstvo, da se je vedno sukal okrog aparatov. Tokrat je imel smolo, držal se je z obema rokama kljuk zadaj pri letalu in v svoji zamišljenosti ni opazil, da aparat že deluje. Naenkrat se je znašel nad zemljo. Prebil je kakih 7 minut v silnem strahu, da mu roke ne omagajo in da ne pade na zemljo, ki mu je ostala že precej globoko pod nogami.

Moderno ptičje strašilo.

V nekem kraju ob Bodenskem jezeru je letos toliko vrabcev in škorcev, da so grozili pozobati nekemu kmetu vse črešnje z dreves. Mož je dolgo premišljal, kako bi za stalno pregnal nadležne ptiče. Koncem konca je prišel na originalno misel ter uporabil radio aparat za ptičje strašilo. Privezal je velik trompeto za pojačanje glasov na drevo in uspeh je baže naravnost presenetljiv. Le oddaleč so ptiči obkrožali to čudno kričečo prikazen in si niso upali sesti na kako bližje drevo.

Sport

Občni zbor MOLNP.

V nedeljo 24. tm. ob 11. dopoldan se je v hotelu »Pri zamorcu« vršil izredni občni zbor medklubskega odbora LNP. Zastopani so bili vsi klubi mariborskega okrožja razven SK Mure. Navzoča sta bila tudi delegata LNP in sicer tajnik g. Betetto in blagajnik g. Smole. — Delegati klubov so se glede liste zdjednili, tako da je bil soglasno izvoljen sledeči novi odbor: predsednik g. Nerat (Maribor), tajnik g. Koser (Maribor) blagajnik g. Pukl (Merkur), odbornika gg. Winterhalter (Rapid) in Mernik (Svoboda).

Službeno iz MOLNP.

Prva seja novozvoljenega odbora se vrši v sredo 27. t. m. ob 7 uri na Gambrinovem vrtu. Tajnik.

ISSK Maribor. Nogometna sekcija.

Načelstvo je sklenilo, da se bodo treningi od sedaj naprej vršili za prvo moštvo in rezervo ob torkih in četrtek, za naraščaj pa ob sredah in petkih. Naraščajske treninge bosta nadalje vodila Vodeb in Kirbiš. Treningi začnajo šele ob 6 uri. Dolžnost vsega članstva je, da se treningov redno udeležuje. — Načelstvo. —

Siljajen uspeh ilirijanske hazene na Češkem.

Ljubljanska »Ilirija« je na svoji turneji po Češki zelo častno zastopala slovenski hazena sport. Češki listi zelo hvalijo Ljubljance, češ da so Jugoslovenci bile Čehinjam popolnoma dorasle, v tehničnem pogledu pa jih še nadkričujejo. To jasno dokazuje, da se je hazena sport v Sloveniji dvignil že na višino internacionalne klase.

V torek 19. tm. so Slovenke igrale v Benešovu proti tamošnji družini. Nastopile so z 2 rezervama in dosegle kljub temu neodločen rezultat 2:2. V petek 22. tm. so igrale v Pragi proti Slaviji prvaku Češke. »Ilirija« je sicer izgubila 6:5, vendar bi kakor piše »Prager Presse« pri malo manj smole lahko Ljubljance odnesle zmago. Danes igra Ilirija v Zlinu proti SK Bata.

Ljubeljska dirka

Druga dirka in ocenjevalna gorska vožnja na Ljubelj, ki se bo vršila v nedeljo dne 14. avgusta, bo ena najinteresnejših prireditev te sezone. Kako velikega pomena v motornem sportu je naša ljubeljska proga, kaže tudi to, da je ta konkurenca vzbudila zanimanje vseh sportnih krogov v inozemstvu ter je pričakovati posebno številen obisk iz Nemčije, Avstrije in iz bratske Češke. Tudi Italija bo poslala na to dirko svoje vozače. Ravno tako pa vlada tudi med motociklisti veliko zanimanje za to tekmo, pri kateri se bo vozilo gorsko prvenstvo Slovenije in prvenstvo države. — Oni motociklist, ki bo na tej prireditvi prevozil v najkrajšem času dneva za motocikle progo, ne da bi dobil kazenskih točk, bo dobil naslov »Gorski pravak Slovenije 1927«. Državni pravak 1927 pa bo oni pokrajinski pravak, ki v izbirni tekmi prevozi progo v absolutnem najkrajšem času. Dirka za gorsko prvenstvo Slovenije in za državno prvenstvo se bo vršila v okvirju ocenjevalne tekme kategorije II. Interesantom so propozicije na razpolago v slovenskem in nemškem jeziku v tajništvu Automobilskega kluba Sekcije Ljubljana.

Da se omogoči dostop najširšim slojem k ljubeljski dirki se je vstopnina za posamezno osebo znižala na minimum in sicer znaša Din 5. Ker je Ljubelj že sam na sebi kot izletna točka zelo interesanten, se pričakuje od vseh strani številen obisk.

Pozna ljubosumnost.

Berlinski listi se mnogo bavijo z ljubosumnostjo neke 72letne žene. Ta starica je svojega za kakih 15 let mlajšega moža, s katerim je pa že blizu 20 let poročena, videla v družbi neke druge ženske. Na stara leta jo je spopadla tako strastna ljubosumnost, da je zgrabila za revolver in svojega moža smrtno nevarno ranila. Zločinke iz tako pozne ljubosumnosti so zaprli.

E. G. Brat:

Ugrabljeni milijoni

Roman ameriškega Jugoslovca. 69

Vse je torej v najlepšem redu. Veleudobni so ruski vagoni. Jack se je iztegnil po postelji:

»Zbogom, Evropa! Zdaj smo v Rusiji — lahko noč!«

In izkušal je zaspati.

Toda še je slišal, ko se je vlak ustavil v Wlocławsku ter je vstopilo v sosednji predel več poljskih trgovcev z žitom. Še je slišal, kako so se menili o izvrstnih kupčijah, da so brezkončna polja ob Visli minulo jesen rodila obilo klenega zrna, nato je zaspal.

Prespal je nekaj ur ter se zbudil šele, ko se je vlak bližal Varšavi. Na vseh straneh, kolikor daleč se je videlo, so štrleli v jutranji mrak tovarniški dimniki, iz katerih se je valil gost dim, zlivajoč se z jutranjo meglo.

Ob pol sedmih zjutraj se je ustavil vlak v dvorani takozvanega dunajskega kolodvora, v bivši stolici poljskega kraljestva — v Varšavi, ruski po zunanosti, odločno poljski po duši.

Jack je poklical izvoščka ter mu velel, naj ga odpelje v mesto v dober, ne predrag hotel.

Vozeč se po širokih cestah, ob katerih so velike prostorne asfaltni pločniki, je zagledal prihajati nasproti vojaško četo. Ruske uniforme, a obrazi pešcev poljski, nemški in židovski, na konjih lepi ljudje marcialnih postav — Rusi — častniki. Na sebi so imeli sive plašče s kožuhovinastimi ovratniki, na glavi široke, ploščnate bele kape. A četi niso markirali koraka trobentači in bobnarji, nego v vrstah sta ji piskala po dva vojaka na lesenih piščalkah.

»Zelo idilično!« si je mislil Jack. »Kakor pri nas pastirčki.« In nato se je začudil: »Pa cerkev ima ta Varšava! Strele, ali so tukaj pobožni ljudje!«

Kamorkoli se je ozrl, je zagledal veliko katoliško ali evangeliško ali rusko cerkev s čebulastimi stolpci ali judovsko sinagogo. In parkov, velikih, krasnih na vseh straneh!

»Eh, kaj pa je tistole ogromno zidanje z velikanško pozlačeno kupolo?« je vprašal izvoščka.

»Aleksandrovski sabór!« je odgovoril izvošček. »A še vedno ni gotov.«

»Mnogo zlata imate Rusi!« se je pošalil Jack. »Kot pri nas bakra.«

»Preveč za cerkvene strehe!« se je zasmel voznik. »Za šole premalo!«

»Harašó!« ga je pohvalil Jack.

In že je obstal voz v Krakovskem predmestju pred čednim hotelom...

Jack se je umil, preoblekel in teklen na ulico. Najprej zajutrkovat! A prekoračil je ulico za ulico, trg za trgov: nikjer kavarne.

»Kje se v Varšavi pije kava?« je vprašal policaja, oboroženega do zob.

»V cukrarni — evo!« je odgovoril policaj po ruski in iztegnil roko. Res: na oni strani je bila elegantna slaščičarna.

Krenil je torej tja. V kavarni — slaščičarni je našel več poljskih, ruskih, francoskih, angleških in nemških časopisov. V vseh je iskal le poročil z borz: usoda bakrovih papirjev ga je pekla. Se-li že dvigajo? Kdaj se bo mogel vrniti domov? — Toda našel ni, po čemer je hrepenel. Za čokolado je naročil še črno kavo s konjakom ter slabe volje odšel.

Varšavske ulice so bile živahne. Elegantne sani so švigale tja in sem, žvenkat in zvonkljanje kruguljkov in zvončkov od vseh strani, vmes pa so drčale okorne sani kmetov in židov iz okolice. Po hodnikih so stopali seljaki dolgih las v najrazličnejših narodnih nošah iz belega, modrega ali rujavega sukna, večinoma prepasani, na glavah z malimi klobučki ali čepicami iz ovčje kožuhovine in ogrnjeni z velikimi, silo prostornimi belimi kožuhi. Iz tolpe židov v dolgih zamazanih kaftanih, s kodravimi dolgimi lasmi in bradami, živahnih in kričavih, krilečih in z glavo potresujočih je videl povsod.

Toda Jack se je bolj zanimal za poljsko ženstvo. Nikjer ni videl v kratki dobi svojega izprehoda naenkrat toliko krasnih ženskih obrasov in teles kakor tod po Novem svetu, glavni varšavski cesti. Noblesa, eleganca, temperamentnost in lepota so združene v Poljakinjah.

Zašel je na Saški trg in si ogledal obelisk z osmerimi ležečimi levi: spomenik v poljski revoluciji padlih generalov. Nato je dospel v Saški vrt, park starih dreves, gostih drevoredov in celo vrsto kipov in kipcev poganskih bogov in boginj.

In koračil je dalje mimo nekdanjega, še danes

Denar je pripravljen

Kdo ga bo dobil? Oni, ki bodo brez sreče, gotovo ne. Zato naj si vsakdo čim prej preskrbi srečko pri Zadrugi hranilnici r. z. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Prodaja za Maribor pri upravi „Večernika“, Aleksandrova c. 13

sijajnega poljskega dvora. Dolgo je stal Jack pred ogromno staro palačo in zrl tja gor, kjer so bile nekdanj sobane poljskih kraljev in kraljic, ki jih ni več. In če se obnovi poljsko kraljestvo?

Lotila se ga je slaba volja. Krenil je nazaj v hotel ter pisal v Chicago dolgo pismo stričku Oliveru Heganu.

Opisal mu je dosedanje doživljanje in čim dalje je pisal, tem boljše volje je postajal. Ob marsikakem dogodku se je zakrohotal. Tako je pisal dolge dve uri nepretrgoma in z naglico. Ko pa je pismo prečital v celoti, se je premislil in ga ni oddal.

»Ne, prekratko je. Vnovič ga napišem«, si je dejal. »Natančno, sistematično, dan za dnem mu opišem po vrsti. To bo zabavno.«

In pismo je spravil v miznico, jo zaklenil ter šel obedovat.

V hotelu pa je naročil, naj mu sobo dobro zakurijo, ker ostane popoldne do noči doma. Po obedu si je šel kupit papirja ter se vrnil v svojo toplo sobico. Nato se je nemudoma lotil popisovanja dogodivščin, pričeni s tisto usodno nočjo, ko se je odpeljal iz Chicaga z rumenim avtomobilom št. 11.770.

Zunaj je bilo že davno tema. Z ulic se je skušalo zvonkljati kruguljkov, grmenje električne železnice, piskanje in tuljenje parnikov na Visli, visoko in nizko rjojenje parnih krogov in raznih tovarn.

Jack pa je pisal veselo dalje in občutil veliko zadoščenje v sebi. Zdela se mu je, kakor da preživlja vnovič vse humorne in žalostne, razburjajoče in dolgočasne dogodke na begu iz Chicaga, a bil je zadovoljen sam s seboj.

(Dalje prihodnjič.)

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Drva za kurjavo,
hrastova in brestova, cepljena in okrogla iščemo. — Sarkanyi, Tuškanac 18 a Zagreb. 609

Gospa vdova s hčerko išče sobo
s štedilnikom. Vprašati v Slovenski ulici 28. Šmigore. 610

Stanovanje, soba in kuhinja
s pritliklinami, se boljši družini odda takoj v najem. — Dušanova ulica 10. — Magdalena. 603

Mebtirano sob o iščem za takoj
blizu kralja Petra trga ali Glavnega trga. Dopisi na upravo pod inser. št. 604

Klišeeje

vseh vrst, črtne in avtopilne, izdeluje po predloženih risbah, peropisih ali slikah za navaden tisk ali za finejšo izvedbo v eni ali več barvah točno po naročilu in v najkrajšem času

JUGOGRAFIKA

tiskovna in založna dr. z. o. z.

LJUBLJANA

Sv. Petra nasip

23

KONRAD MIHELIČ

krojaški atelje za civil in vojaštvo
v Mariboru, Jurčičeva ulica št. 9

se cenj. občinstvu najtopleje priporoča

56

Kylthäuser-Technikum

Frankenhausen (Nemčija)

Ing. Šola v avto- in strojogradbo, elektrotehniko. Posebni oddelki za poljedel. stroje in vrakoplovno teh.

Morske ribe

se dnevno pečejo in pristna dalmatinska vina se točijo edinole v „Prvi dalmatinski kleti“ v Mariboru. Mesarska ulica 5. 418

Najfinejše čajno maslo

iz sladke pastelizirane smetane od Prve prekmurske mlekarne v zalogi edino v delikatesni trgovini Franc Kurinčič Aleksandrova cesta 31. 370

Jaz Ti On Ona Oni Vi Mi Vsi

kupujemo samo in edino v 153 manufakturni trgovini **Strečko Pihlar** Maribor, Gosposka ulica 5

Vabilo na

redni občni zbor

Zadružne elektrarne v Ormožu r. z. z. o. z.

ki se vrši

v sredo, dne 3. avgusta 1927 ob pol 8. uri zvečer v gostilni Veselič, I. nadstropje po sledečem dnevnem redu:

1. Citanje revizijskega poročila.
2. Poročilo o računskem zaključku 1926.
3. Sklepanje o tem poročilu.
4. Poročilo odbora z ozirom na sedanji položaj.
5. Slučajnosti.

Pripomba: V slučaju da občni zbor ob pol 8. uri ne bi bil sklepčen, se vrši v smislu § 26 zadružnih pravil ob pol 9. uri v istih prostorih in po istem dnevnem redu II. občni zbor, ki je sklepčen pri vsakem številu zastopanih članov.

607

Načelnstvo.

Prvovrstna čevljarska delavnica

sprejema vse vrste popravila brez izjeme ter izdeluje čevlje in pletene sandale po meri.

Postrežba točna! 580 Cene nizke!

Rudolf Monjac, Maribor, Jurčičeva ulica št. 9

ZOPET DOŠLO

novo blago, vseh vrst manufakture.

Cene nizke, brez konkurence. — — Sukno že od 25.— Din naprej se dobi le pri

I. TRPIN, MARIBOR
GLAVNI TRG ŠTEV. 17.